Raadsmededeling openbaar

Nummer	:	
Datum	:	19 oktober 2026
Datum besluit	:	19 oktober 2026
Beh. Ambtenaar	:	I. Geurtsen
Portefeuillehouder	:	mr. A.B. Stapelkamp
Onderwerp	:	Vervolg veilige jaarwisseling 2026-2027

Aanleiding:

De fractie ChristenUnie heeft op 27 september 2026 schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van de raadsmededeling ’95-2026 veilige jaarwisseling 2026-2027’.

Inhoud mededeling:

1. **Beoordeling veiligheid en handhaafbaarheid**
   Er wordt gevraagd waarom de burgemeester van de gemeente Aalten ontheffingen vooraf uitsluit zonder concrete aanvragen te hebben beoordeeld. Kortom, op basis van welke feiten, ervaringen en eerdere vuurwerkincidenten is dat besluit gebaseerd?

   De acht Achterhoekse burgemeesters hebben getracht gezamenlijk één lijn te trekken. Eén gezamenlijke lijn zorgt voor duidelijkheid voor de politie, draagt bij aan het draagvlak en acceptatie in de samenleving en voorkomt daarnaast een waterbedeffect binnen de Achterhoek.

   Een ontheffing op het landelijke vuurwerkverbod is alleen verantwoord als de veiligheid, openbare orde, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid voldoende kunnen worden gewaarborgd. Voor de jaarwisseling 2026-2027 kan dit onvoldoende worden gegarandeerd. Zoals al eerder aangegeven in raadsmededeling 95-2026 ‘veilige jaarwisseling 2026-2027’, heeft dit de volgende redenen:

   • Toezicht en handhaving en de politie hebben geen capaciteit om afzonderlijke ontheffingen te controleren.
   De beschikbaarheid van zowel toezicht en handhaving als van de politie is beperkt. Daarnaast zijn onze collega’s van toezicht en handhaving overdag ook al ruim honderd ontheffingen voor carbidschieten aan het controleren. De politieleiding heeft aangegeven geen capaciteit beschikbaar te hebben voor deze extra taak.

   • Belangrijke landelijke veiligheids- en uitvoeringsnormen zijn nog onvoldoende uitgewerkt.
   Er bestaat nog onduidelijkheid over de gestelde voorwaarden en over de aanvullende eisen die aan een ontheffing kunnen worden verbonden. Afhankelijk van de invulling van een initiatief kunnen bijvoorbeeld ook andere toestemmingen of vergunningen nodig zijn, zoals een vergunning voor het schenken van alcohol. Hierdoor kan de beoordeling van een aanvraag complexer worden dan op voorhand voorzien.

   • Er bestaat onzekerheid over aansprakelijkheid en verzekering (van de aanvragers).
   Het gebruik van vuurwerk brengt veiligheidsrisico’s met zich mee en kan leiden tot ongevallen en schade. Een voorwaarde bij een ontheffing is een aansprakelijkheidsverzekering. Het is op

dit moment onvoldoende duidelijk of verzekeraars hiervoor passende verzekeringen aanbieden en welke kosten daaraan verbonden zijn.

• Er is onvoldoende voorbereidingstijd en uitvoeringscapaciteit om ontheffingen zorgvuldig te beoordelen en uit te voeren.
De regelgeving is pas in augustus gepubliceerd en omvat een aanzienlijk aantal wettelijke voorwaarden en verplichtingen. Hierdoor is er onvoldoende tijd om de benodigde procedures, beoordelingskaders en uitvoering zorgvuldig in te richten.

Concluderend, de combinatie van deze omstandigheden maakt dat het belang van veiligheid, duidelijkheid en handhaafbaarheid tijdens de komende jaarwisseling zwaarder weegt dan het belang van het mogelijk maken van lokale vuurwerkinitiatieven.

2. Bedoeling van de wettelijke ontheffingsmogelijkheid
Er wordt gevraagd waarom de burgemeester vooraf ontheffingen uitsluit, terwijl de wet juist is bedoeld om lokale initiatieven onder voorwaarden mogelijk te maken en gemeenten ruimte te geven voor een lokale afweging.

De wetgever heeft de burgemeester bewust een discretionaire bevoegdheid toegekend om al dan niet ontheffing te verlenen. Het betreft een zogenoemde kan-bepaling: de burgemeester is bevoegd om van de mogelijkheid tot ontheffing gebruik te maken, maar is daartoe niet verplicht. Het is aan de burgemeester om te beoordelen of hij van deze bevoegdheid gebruik wil maken.

De burgemeester van Aalten heeft, evenals een ruime meerderheid van burgemeesters in Nederland, besloten om voor de komende jaarwisseling geen gebruik te maken van deze mogelijkheid. Dit besluit is gebaseerd op de eerder toegelichte afwegingen op het gebied van veiligheid, openbare orde, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

3. Lokale afweging en betrokkenheid
Er wordt gevraagd waarom de gemeente Aalten de regionale lijn volgt zonder eerst lokale mogelijkheden te onderzoeken en er wordt gevraagd of verenigingen en betrokkenen vooraf zijn geraadpleegd.

De gemeente Aalten valt onder het politiebasisteam Achterhoek Oost, waartoe ook de gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk behoren. Binnen dit politiebasisteam bestaat behoefte aan eenduidig beleid. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor regels rondom carbidschieten en paasvuren.

Eén gezamenlijke lijn voorkomt discussies over verschillen tussen gemeenten en draagt bij aan duidelijkheid voor inwoners, politie en andere betrokkenen. Daarnaast helpt deze aanpak een waterbedeffect te voorkomen. Eenduidigheid kan daarmee bijdragen aan rust, voorspelbaarheid en draagvlak.

Het toestaan van lokale vuurwerkevenementen kan bovendien een aanzuigende werking hebben. Inwoners van Aalten en omliggende gemeenten kunnen op dergelijke evenementen afkomen, waardoor de drukte en de veiligheidsrisico's toenemen. Ook bestaat het risico dat georganiseerde vuurwerkevenementen samengaan met het afsteken van illegaal vuurwerk. Voor organisatoren kan het moeilijk zijn om dit volledig te voorkomen, terwijl zij wel verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor de organisatie en mogelijk aansprakelijk zijn voor ontstane schade.

Voorafgaande consultatie van verenigingen en andere betrokkenen heeft niet plaatsgevonden. Dit heeft mede te maken met de late publicatie van de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) door het kabinet, waardoor de beschikbare voorbereidingstijd beperkt was. Na de bekendmaking dat de Achterhoekse burgemeesters geen ontheffingen gaan verlenen zijn er binnen de gemeente Aalten geen inwoners die zich gemeld om hun teleurstelling kenbaar te maken.

4. Handhaving tijdens de jaarwisseling

Er wordt gevraagd hoe het vuurwerkverbod wordt gehandhaafd en hoe de gemeente Aalten voorkomt dat het uitsluiten van georganiseerde initiatieven niet leidt tot meer ongecontroleerd vuurwerk.

De politie zal extra inzetten op het tegengaan van de illegale verkoop van vuurwerk en de illegale invoer van vuurwerk vanuit Duitsland. De beschikbare capaciteit om op te treden tegen individuele inwoners die ondanks het vuurwerkverbod vuurwerk afsteken, is beperkt. De inzet van toezicht en handhaving zal zich daarbij onder meer richten op meldingen van ernstige overlast, bijvoorbeeld wanneer deze zich op vaste tijdstippen voordoet.

Wanneer vuurwerk eenmaal is afgestoken, is het vaak moeilijk om vast te stellen wie daarvoor verantwoordelijk is. Dit was ook in voorgaande jaren het geval. Het landelijke vuurwerkverbod en het niet verlenen van ontheffingen voor georganiseerde vuurwerkevenementen veranderen deze praktische beperkingen in de handhaving niet.

Concluderend is na twintig jaar discussie over het afsteken van vuurwerk een koers ingezet richting een vuurwerkloze jaarwisseling. Het zal naar verwachting meerdere jaren duren voordat deze verandering volledig is ingeburgerd en een nieuwe maatschappelijke gewoonte is geworden.

De burgemeester van Aalten heeft er echter vertrouwen in dat komende jaarwisseling al een merkbare afname van het afgestoken vuurwerk zichtbaar zal zijn. Vanuit het oogpunt van veiligheid, volksgezondheid, milieu en dierenwelzijn is dat een positieve ontwikkeling.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:

- VNG Handreiking Ontheffingsbevoegdheid Wet veilige jaarwisseling;
- Publicatie Besluit veilige jaarwisseling Stb 2026, nr. 168.